

Kommunal- og regionaldepartementet
Postboks 8112 Dep

0032 OSLO

Oslo, 5. desember 2007

FORSLAG TIL ENDRINGER I KOMMUNELOVEN OG FORVALTNINGSLOVEN OM ROLLEKLARHET MV. I KOMMUNESEKTOREN – HØRING

Norges Kommunerevisorforbund avgir med dette uttalelse til Kommunal- og regionaldepartementets forslag til endringer i kommuneloven og forvaltningsloven om rolleklarhet mv i kommunesektoren.

Etikkdimensjonen i kommuneloven

Vi slutter oss til Kommunaldepartementets konstatering i høringsnotatets kapittel 2 om at det er en selvsagt forutsetning at kommuneloven skal legge til rette for at den kommunale forvaltningen av fellesinteressene skal være tillitskapende og bygge på en høy etisk standard. Vi støtter departementets forslag til utvidelse av lovens formål i § 1 og tillegget i § 48 nr. 5 om rapportering av iverksatte og planlagte tiltak for å sikre høy etisk standard.

Egenkontrollen i kommunene

Departementet foreslår at den som reviderer kommunen gis innsynsrett overfor kommunens private avtaleparter i samme utstrekning som kommunen selv kan kreve innsyn. Vi vil understreke at dette sannsynligvis ikke innebærer særlig store endringer i forhold til dagens praksis. I kommuner med egen revisjon vil revisjonen allerede være omfattet av kommunens innsynsrett. I kommuner med andre revisjonsordninger vil det i praksis være enkelt for revisor å skaffe seg nødvendige opplysninger dersom kommunen har innsynsrett. Dette innsynet vil primært være aktuelt for å kunne følge kommunens tilskudd til andre og vil antakelig ha relativt liten effekt på forebygging av korrupsjon.

Vi støtter departementets forslag om revisjonens innsynsrett.

I høringsnotatets kapittel 3 drøftes kontrollutvalgets og revisors uavhengighet samt revisjon av kommuner og fylkeskommuner. Departementet konkluderer med at det ikke er behov for lovendringer.

Norges Kommunerevisorforbund

Revisjon og tilsyn – til beste for kommuner og fylkeskommuner

Postadresse:
Postboks 1417 Vik
0115 OSLO

Besøksadresse:
Munkedamsveien 3B, 3. etg.

Telefon: 23 23 97 00
Telefaks: 23 23 97 01
E-post: post@nkrf.no

Org.nr.: 975 450 694
Kontonr.: 6074.06.25074
Web: www.nkrf.no

Generelt er det vår oppfatning at kontrollutvalget og revisor både formelt og reelt har en sterk uavhengighet i kommunene. En viktig forutsetning for kontrollutvalgets uavhengighet er den reelle posisjon kommunestyret gir kontrollutvalget ved valg av medlemmer til utvalget, fastsettelse av budsjett for kontrollutvalget og revisjonen og den løpende behandling av saker fra kontrollutvalget. Til syvende og sist er det likevel kommunestyret som avgjør hvilken posisjon kontrollutvalg og revisjon skal ha i kommunen.

Departementet ber om synspunkter på mindretallsrett i kontrollutvalget. Det kan være grunn til å sikre mindretallets rett, men det bør unngås at slik rett benyttes til politisk omkamp. Det bør derfor forutsettes et kvalifisert mindretall f.eks. tilsvarende kontroll- og konstitusjonskomiteen på Stortinget, altså minst en tredel. En slik rett bør begrenses slik at et mindretall ikke kan iverksette større granskinger. En begrensning kunne f.eks. være at et mindretall får rett til å be om en vurdering av behovet for en granskning fra kommunens revisor og/eller en rett til å få en sak behandlet av kommunestyret.

Habilitet for ledere og styremedlemmer mv. i offentlig eide selskaper. Valgbarhet for ordfører m.v.

Departementet foreslår å oppheve unntaket i forvaltningsloven § 6 første ledd bokstav e. Forslaget vil medføre at daglig leder og styremedlemmer blir inhabile når saker som gjelder selskapet skal behandles i folkevalgte organer selv om selskapet er fullt ut eid av stat eller kommune. Vi støtter departementets forslag.

Departementet ber også om høringsinstansenes syn på hvorvidt det bør innføres valgbarhetsbegrensninger for ordfører og varaordfører til styret i kommunale selskaper. Det bes også om synspunkter på om tilsvarende valgbarhetsbegrensning bør innføres for medlem av kommune- og fylkesråd.

Eierfunksjonen i et selskap er klart forskjellig fra styrets rolle. Styret er en del av selskapet og det er ikke alltid slik at selskapet og dets eiere har like interesser. Det er derfor viktig at eierrollen skilles klart fra den rollen som styremedlemmer har. Både ordfører, varaordfører og kommune-/fylkesråder er svært sentrale posisjoner på eiersiden og bør derfor etter vår vurdering ikke kombineres med styreverv i kommunale selskaper, og vi foreslår derfor at det innføres valgbarhetsbegrensninger.

Vi vil også reise spørsmål om en annen kombinasjon. Det er eksempler på at samme person både er valgt i kontrollutvalget i en kommune og samtidig er valgt som styremedlem i et IKS som har revisjonen av den samme kommunen. Kontrollutvalget har et tilsynsansvar for revisjonen og vedkommende vil sannsynligvis være inhabil når kontrollutvalget behandler saker om tilsyn med revisjonen (man kan ikke føre tilsyn med seg selv). Det kan anføres at kontrollutvalgets tilsyn med revisjonen i realiteten utøves ved behandling av alle saker fra revisjonen; i et slikt perspektiv er den nevnte rollekombinasjonen problematisk.

Kontrollutvalget er særlig avhengig av tillit, og det kan derfor være grunn til å vurdere valgbarhetsbegrensning for den nevnte kombinasjonen.

Valgbarhet i kommunale foretak

Departementet foreslår at administrasjonssjefen, administrasjonssjefens stedfortreder og medlem av kommuneråd og fylkesråd utelukkes fra valg til styret i kommunalt foretak. Vi støtter dette forslaget med samme begrunnelse som i foregående punkt.

Åpenhet og lovlighetskontroll

Departementet foreslår at vedtak om å lukke møter og vedtak om habilitet, skal kunne lovlighetskontrolleres særskilt, jf. kommuneloven § 59, og videre at det ved vedtak om lukking av møter og vedtak om habilitet skal protokollføres hvilke(t) hjemmelsgrunnlag vedtakene bygger på. Vi støtter departementets forslag.

Godtgjøring

Vi støtter departementets forslag om at godtgjøringen til styremedlemmer i kommunale foretak fastsettes av kommunestyret og at godtgjøringen til styret i interkommunale selskaper fastsettes av representantskapet.

Vi støtter også departementets forslag om at det i note til regnskapet for kommunale foretak og interkommunale selskaper skal opplyses om ytelser og lån til ledende ansatte og medlemmer av styret.

Suspensjon av folkevalgte

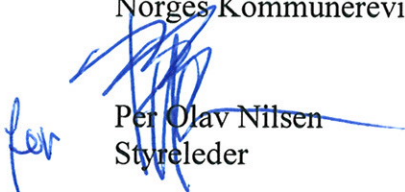
Vi slutter oss til departementets vurdering om at tiltale eller siktelser av forhold som kan rammes av straffeloven kapittel 10, bør inn som en del av det som kan danne grunnlag for suspensjon av folkevalgte.

Forslag fra arbeidsgruppen som ikke krever lov- eller forskriftsendring

I høringsnotatet orienterer departementet om oppfølgingen av enkelte forslag fra arbeidsgruppen bak rapporten *Regelverk for kommunesektoren i et etisk perspektiv* som ikke krever lov- eller forskriftsendringer.

Arbeidsgruppen anbefalte bl.a. at det burde utredes nærmere om det er ønskelig og eventuelt hvilke muligheter man har for å etablere systemer for registrering av ressursbruk på kontrollutvalg og revisjon (herunder forvaltningsrevisjon), for eksempel i KOSTRA. Vi tror en slik rapportering vil kunne bidra positivt til oppmerksomhet om omfang og innhold av tilsyn og revisjon i kommunene. Vi foreslår at det stilles krav om rapportering av totalt ressursbruk på revisjon og tillegg ressursbruk på regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon.

Vennlig hilsen
Norges Kommunerevisorforbund

Per Olav Nilsen
Styreleder

Reidar Enger (sign.)
Nestleder